

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPEST DEC. 21. 1848.

25. SZÁM.

Dicsőség Istennek a' magosságban, és a' földön békeség a' jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

Dicsértessék a' Jézus Krisztus!

Figyelmeztetés olvasóinkhoz :

A' katholikus Néplap a' jövő 1849-ik évben mint már jelentetett, folytattatni fog. Ára az elébbi marad t. i. félévre Pesten kihordással 1 fr. postán boritékkal 1 fr. 20 kr. p. p. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy rendeléseiket minél elébb megtegyék, mert ha elkésnek, mi nem jöhünk rendbe.

Szerkesztőség.

Közbeszólás.

Mióta a' vörösberényi derék és buzgó polgárok a' közös iskolák ügyét szóba hozták : azóta többi, más vidéken lakó atyáncfiai is gondolkoznak e' tárgyról. Öszvesen hat kath. közönség nyilatkozatát közlöttem eddig. Nem tudom, olvasóink hogy fogadták, de én mondhatom, mindig igen édes örömet érzek, valahányszor a' posta egy egy illy nyilatkozatot hoz. És ki ne örülne méltán, midőn látja, hogy a' kath. nép. hite és egyházaügyét lelken hordozza, 's a' világnak ezt magyar őszinteséggel, 's keresztényhez illő elhatározottsággal bevallja? Én nyugodt lélekkel elmerem mondani, hogy ha a' kath. Néplap egyéb jól nem eszközölt volna is, már csak azért is megérdemlette eddigi életét, mert a' népet fölélesztette; 's nem csak gondolkozásra, de szóra is bírta.

Idején és helyén látom, hogy a' dologhoz én is szóljak egy két szót, már csak azért is, mert a' vörösberényi atyafiak erre egyenesen fölhivtak. A' közös iskolákat én sem helyeslem, sőt azokat ellenzem. Ellenzem pedig mindenek előtt vallási tekintetből. Nem azért tartom pedig e' tekintetben rosszaknak a' közös iskolákat, mert azokba minden vallásu gyermek beszorítatik, hanem azért, mert belőlök az Isten kiszorítatik. A' különböző vallásu gyermekek, kik egy faluban laknak (most csak a' falusi iskolákról szólok) együtt játszadoznak, az életben ezerfélekép érintkeznek, az iskola falai közt is elférnének együtt. De mit várhatunk a' vallásoságra, közerkölesőségre nézve olly iskoláktól, mellyekben csaknem mindenről van szó mi a' világban van, de Istenről, ki a' világot teremtette, szólni sem szabad? Hallanak itt a' gyermekek az állatokról,

madarokról, de Istenről, ki az égi madarakat táplálja, ki fölnyitja kezeit 's betölt mindennemű állatokat áldásokkal, nem hallanak semmit. Hallanak itt a' gyermekek a' virágokról, füvekről, fákról, de Istenről, ki a' fákat gyümölcsözteti, nem hallanak semmit. Hallanak történeteket, mellyeket a' nemzetek éltek, de Istenről, ki a' nemzetek életét intézi, a' népek sorsát kezeiben tartja, nem hallanak semmit. Hallanak rendőrségi törvényekről, de Istennek törvényeit nem hallják, mellyeket a' ki tud és megtart, nem szorul a' rendőrségi törvények ijesztéseire.

Mit ér pedig, ha a' gyermek csak tanul, de tanulása által istenfélőbb, jobb nem lesz. Mit ér az Isten nélküli tudomány? Fölfuvalkodtat, és bűnökbe ragad. Mit ér, ha a' gyermek megtanulja az országok neveit, határait, az azokba vezető utakat, de a' mennyországba vezető utra nem taníttatik meg. Mit ér, ha a' gyermek *ujjain föl*számítja is a' természet titkait, törvényeit; de saját erkölcsi természetének ismeretere nem oktattatik? Mit ér, ha a' gyermek olly jól tud is számot vetni, mint a' híres Pinter Bandi, ki valószínűságon csodálatra méltó ügyességgel bír, de ha lelkiismeretét számba venni, 's sáfárságáról számot adni nem tud. Az illyen gyermekekből válnak aztán az olyan emberek, kik magukat hőleseknek hiszik, 's kevelységekben megatalkodottak; mert kiknek hitök nincs, erkölcsük, becsületességök sincs. Az élet ezer példákban megmutatta már, hogy a' tiszta erkölcs és becsületesség a' hitnek gyümölcsei. Az olly gyermekekből, kiknek gyöngé szívébe a' vallásosság be nem oltatott, válnak aztán az olyan emberek, kik egyeseknek, sokszor egész országoknak romlást okoznak. Illyenekből válnak a' házaáruló gazok, a' becsület és igazság szeretet nélküli előljárók, hűtelen há-

zastársak. Az illy gyermekekből válnak aztán a' betyárok, kik elszántják a' szomszéd földjét, leetetik vetését, rétyjét, ellopják jószágát. Az illyenekből válik a' kereskedő, kinek mindig hamis a' rófe, mázsája; a' mesterember, ki esküszik, szabadik, hogy a' eszma, dolmány, vagy szür illyen amollyan jó, pedig tudja, hogy rossz portékából rosszul csinálta; illyen gyermekekből válik a' kereszteskinek krétája mindig kettősen fóg, bora pedig félig vízzel van keverve. De nem csak a' falusi nép köréből, az uri körből is lehet arra példát fölhözni, hogy a' vallástalan ember jóra való ember nem lehet. Nem lehet a' hazának jó polgára. Tudnék nevezni egy elébb szép hivatalban volt uri embert, ki a' közös iskolák tervét kifözte és erőltette, ki evvel sokakat meggyőzött arról, hogy a' vallással, és vallásos neveléssel nem sokat törődik, sőt azt elakarja rontani. És ime míg a' falusi szegény, együgyű, de vallásos nép hónapok óta fegyverben áll hazája mellett; a' ezifra beszédü, de mint tetteiből következtethetjük, a' vallásra nem sokat adó úr elment, hogy ne mondjam elszökött, mikor az ellenség Pestre juthtását, még egy józan eszű libapásztor sem hitte. Most azt mondják, Sveiczbán van, talán valami közös iskolában pacceptoroskodik, tapasztalás végett.

Nem vallási türelmetlenségéből, hanem egyenesen a' vallásosság iránti buzgóságból rosszaljuk tehát a' közös iskolákat. 'S mi katolikusok csak példájukat követjük a' protestans vallásu atyafiaknak, kik egyetértve kimondták, hogy nekik a' közös iskola nem kell: és pedig én szeretem hinni, nem azért, mintha bennünket katolikusokat gyűlölnének, hanem azért, mert megvannak győződve, hogy az ollyan iskola, mellyből az áldások Istene kiszorítatik, nem hozhat áldást sem egyesekre, sem egész családokra,

sem nemzetekre. — Ne is mondja azt nekem senki. Hiszen az iskolán kívül, otthon a' szülei háznál, 's azután a' lelkipásztor általa templomban tanítatik a' gyermek a' hitre, vallásra! A' hitet, a' vallást nem elég csak tanítani; azt a' szívnek is sajátjává kell tenni, nem csak a' fejnek. És ezt hetenkint egy-két órai tanítás által elérni nem lehet. A' gyermeket vallásosan nevelni kell. Erre pedig a' pusztá tanítás nem elég. Folyvásttartó vigyázat, figyelmezés kell arra mit úgy is bölcsen tudnak olvasóink. Hogyan lehetne már ezt elérni a' közös iskolák mellett, midőn a' gyermek naponként 4, 5 óra hosszat összevissza tanul mindent, úgy hogy a' feje is belefájdul; 's még aztán hajtsák a' templomha vallástanításra? Tessék kinek tetszik az ilyen nevelés, érje-be vele a' ki beéri, de én azt hiszem, hogy a' szülő, kinek gyermeke ideig és örökké tartó boldogsága szívében fekszik, avval soha meg nem elégszik. Vagy hát a' szülék pótolják a' hiányt? Azok kik héthosszat dolgoznak, 's alig vehetnek naponként annyi időt, hogy kenyerüket megegyék, 's fáradságukat kipihenjék. Hányapa van, ki naphosszat a' mezőn, vagy szőlőben dolgozik: ki hónapokon át nem fekszik ágyában? Hát az ilyen apa mikor és hogyan nevelje gyermekét? Pedig a' legszegényebb ember gyermeke is úgy megérdemli a' becsületos nevelést, mint a' leggazdagabbé. Hány anya van, ki naphosszat úgy elvan foglalva dolgával, hogy alig van ideje apró gyermekeit fölöltöztetni. Hát az illy anya mikor és hogyan nevelje gyermekét? Épen arra valók a' falusi iskolák, hogy azt a' mit a' kenyerüket saját kezeikkel kereső szegény szülők nem tehetnek gyermekeik nevelésére nézve, az iskola kipótolja.

Mondják ugyan, hogy az eddigi iskolákban a' tanítás, és nevelés rossz volt; 's a' nép minden iskolázás mellett

is tudatlan maradt. Ezt egy nagy részben tagadom. Mert Istennek hála, a' mi népünk nem olly tudatlan, nem olly ostoba mint sokan mondogatni szeretik, pedig az is az eddig főálló iskolákban tanult és neveltetett. Hogy találkozik tudatlan, az igaz; de ennek nem az iskola, nem a' tanítás az oka egyedül. Az Isten nem egyformán osztotta a' tehetségeket. Némellyik szorgalmatosság mellett sem lesz előmenetelt; mert tehetsége nincs: másokban az akarat hiányzik a' tanulásra. Egyébiránt is én jól tudom azt, hogy tudatlanok mindig voltak és lesznek ezután is haszinte maga a' minister ur volna is tanítójuk egyenkint. Tából soha sem lesz vaskarika.

De ha rossz volt volna is eddig a' tanítás, hát abból mindjárt az következik, hogy elkell venni a' hitfelekezetek iskoláit, 's egybe kell összeverni a' gyermekeket? Ez csak ollyan eljárás, mint ha valamelly merreg erejét egy halálos rábon próbálják meg kívül nem törődnek ha a' méreg megöli is. Javítani kell a' tanítást. És ezt máskép lehet elérni, nem a' közös iskolák által, melyekből szinte kerülnek ki majd tudatlanok, haszinte mind a' berlini nevendékek kezeire bizatnának is mindenestre pedig kerülnek ki választalanok istentelenek, már pedig ez a' baj csak ollyan, még nagyobb az előbbinél.

Aztán milly ürügy alatt is sürgettek csak a' közös iskolákat? Legfőbb ok az volt, hogy ekkép a' különvallásu gyermekek összesimulnak, 's vallásukért aztán az emberek nem fogják egymást üldözni. Edes Istenem! Mintha biz a' nép most örökös vallási vilongásokban élne! 's mintha azt, hogy a' nép a' vallások különféleségét észre ne vegye a' közös iskolák megakadályoznak azért, mert azokban a' vallásokról szó sem lesz. De azért csak lenne szó a' templomokban, 's minden

lelkipásztor csak a maga egyházának hitére tanítaná a gyerekeket; minden gyermek csak a maga felekezeti templomába járna; a maga felekezetének szertartásait látná. Ha azt akarjuk, hogy a gyermekek a vallások különbségét ne lássák, akkor őket mindannyiszor elkell zárni, valahányszor valamelyik felekezetszertartásait gyakorolja; akkor a gyerekeket soha sem lehet templomba ereszteni, sőt még a torony tetejére sem szabadna nekik fölnézni, hogy észre ne vegyék, miszerint egyiken keresztül, a másikon más jel van; temetőbe sem szabad ereszteni, mert ott is különbözök a jelek. De én nem is tudom, mért kellene úgy rejtegetni a vallások különféleségét, a minék annyi jeleit látjuk naponkint. Talán valami nyereséget, hasznot hajt ez egyik, vagy másik vallásnak? En a katolikusok részére épen semmit sem várok. De sőt illyton nyerni sem akarok. Egyébkint azt hiszem, sokkal fölülnőbb lenne a gyermekek előtt, ha minden egyebet együtt tanulnának, csak a vallást nem. Nem jöhetnének-e azon gondolatra, hogy egyik vagy másik vallás veszedelmest lehet; mert hogy azokat együtt nem tanulják. A vallási türelmet a közös iskola inkább gyöngítene, mint erősítené. Nem ezen uton lehet azt elérni, hogy a vallási surlódások megszűntessenek, hanem úgy, ha a felebaráti szeretet szent törvénye a gyermekeknek megmagyaráztatik 's szívökbe oltatik. Ha a tanítók lelkiismeretesen eltávoztatnak mindent, mi a gyermekeket más vallásuk gyűlöletére ingerelhetné. E tekintetben a katolikus iskolákról jót merek állani, remélem, hogy protestans atyámfiai is kiküszöbölendik iskoláikból, az olyan kőszegi és Dirner féle könyveket, mellyek a katolikusok elleni gyűlölet ébresztésére vannak, úgy látszik, készítve. — Így, 's ha még mindezekhez az is hozzájárul, hogy minden vallásfelekezet-

nek egyenlők lesznek jogai, szabadsága; szent lesz a béke a mostani iskolák mellett is; ezek nélkül pedig nem lesz béke, ha ezer meg ezer közös iskolát emelünk is.

Igy áll a dolog vallási tekintetben. De gazdasági tekintetben sem áll jobban. A közös iskolák pártolói kétfélék. Egyik rész úgy akarja a közös iskolákat, hogy mást állítani se szabadjon. — No azt hiszem, ezen zsarnoki elgyőzni nem fog; a szabadságért harczoló nemzet a nevelés, és tanítási ügyben is csak a szabadság szerint intézkedhetik. Mások azt akarják, hogy a kormány a mostani iskolákat foglalja el, 's tegye közössekké. Ezekre tartozzék fizetni mindenki. Ha aztán a vallás felekezeteknek tetszik, emeljenek iskolákat a magok költségén; de azért a közösekre is fizessenek. Így hát nem levonás, hanem összeadás vár reánk. Ide járul még, hogy ez miáket hatholikusokat nem csak kétszeresen, hanem többszörösen nyomna. Mert a szándék úgy volt, hogy tőlünk ne csak iskoláinkat, hanem alapítványainkat is elvegyék; 's így bennünket azon szomorú kintelenségbe bozzanak hogy mivel a katolikus nép a sok fizetést nem győzné, gyermekét a közös iskolákba küldje. Am ha ezen szándék teljesülne nem is maradna egyéb hátra, mint a közös iskolákba küldeni a gyermekeket; de mivel ezt huzgó katolikus szülő úgy hiszem tenni nem fogja, az következik, hogy kolduljunk össze fillérenként annyit, hogy magunknak iskolákat emelhessünk. Ime atyámfiai ennyiben van az, a mivel sok helyen követválasztások alkalmával biztattak benneteket, hogy ezután mesternek nem fizettek. Fizettek biz, 's ha a közös iskolák behozatnak, 's gyermekeiteket még is szent hitünk szerint akarjátok neveltetni, hát kétszer, háromszor annyit is mint eddig. Megmondtam én már egyszer, hogy az

illy ígérlet, csak hamis hitegetés volt mert jól tudtam, hogy az iskolákat, mestereket fizetés nélkül főtartani nem lehet. És ime most beteljesedik a' mit mondtam. En nem akartam követ lenni, hát bátran kimondtam az igazat.

En ugyan azt hiszem, hogy a' mostani kormány nem fogja követni Báro Eötvös uramnak esőndes nyugodalomra elített tervét. Azt hiszem, hogy a' képviselők is másképp gondolkoznak most, mint pár hónappal ezelőtt. Hogy a' népszavára figyelni fognak. Hogy az alapítványok szentségét tiszteletben tartják. Hiszem ezt annyival inkább, mert nem gondolom, hogy akkorra elfelejtenék azon arany betűkre méltó szavakat, mellyeket Patai képviselő a' decemb. 9-iki ülésben mondott: „az alapítványokat nem szabad háborgatni; mert ebből az lesz, hogy jövődében senki sem fog alapítványt tenni, ha látja, hogy az nem azon célra fordítottatik, mire ő tette.“ Nem fogják elfeledni mit ugyanazon ülésben Asztalos Pál mondott: szent az alapítók joga 's ezt a' zsarnokok is tisztelik.“ Reméljük, hogy ezen szent igazság, a' katolikusoktól sem fog megtagadtatni. Hogy alapítványaink, mellyeket az alapítók bizonyosan nem a' közös iskolákra tettek, elvételni nem fognak; 's hogy az alapítók joga akkor is szent lesz, 's akkor is tisztelni fogja azt a' szabad magyar nemzet képviselő háza, ha az alapítók katolikusok, 's az alapítványok tisztán katolikus iskolákat illetnek.

A' mennyire értesülve vagyok, a' mostani kormánynak föladata intézkedéseit a' közvélemény szerint intézni. Tehát módot kell a' kormánynak nyújtani, hogy a' katolikus közvéleményt hitelesen megtudja. Ezt kétféleképp eszközölhetjük. Hírlapi nyilatkozatok, és petitio, vagy is kérelmezés útján. Mind a' kettőre nézve

történt már valami, de nem elég. Ezen lapokban már hat helység nyilatkozott. De erre azt mondhatják, hogy ez csak egy csöp viz, a' nagy tengerből, és ez igaz. Nyilatkozzanak tehát minél több helységek. 'S miután az ügy már megvan vitatva csak röviden, kitéve hány száz, vagy ezer ember nevében tételik a' nyilatkozat. — Azután gondolatom szerint jó volna, a' katolikusok petitioját, mellyet a' követválasztási bujtogatások sok helyen a' könnyen hívőknel csalárdul megbuktattak, ujjolag mihelyt hazánk békesebb állapotja engedni fogja, kivinni a' nép közé, 's azt ott is aláírattani, hol eddig alá nem írták. Ugy hiszem a' nép most már okull, 's átlátta, hogy abban a' petitioiban semmi rosz nincs, sőt egyedül az ő javára szolgál. Hogy ez annál inkább sikerüljön szükségesnek látnám, hogy a' nép a' megyés püspök urakhoz folyamodjék, kérve őket, miszerint az iskolák és alapítványok ügyében tartsanak minél előbb a' katolikus néppel tanácskozást, mellyre a' nép által minden esperesti kerületből öt, hat szülő okvetellenül küldessék; egyébiránt pedig senki abból, ki részt venni akar, ki ne zárattassék. Ezen tanácskozásban ujjolag meglehetne vitatni a' tárgyat és úgy aztán a' népnek a' maga küldöttei által is bővebben megmagyaráztatni, ha még kell. Nem kételkedem, ezeken az utakon, félre téve minden bujtogatást, vagy más vallásuak elleni izgatást (mert hisz az ügy mindyájunkkal közös) ezen utakon mondom kilehet fejteni a' katolikusok közvéleményét, mellyet a' kormány megvetni nem fog, meg nem vethet. Eddig csak a' püspökök léptek föl, 's azt mondták hogy ezt csak a' papok akarják. „Mutassátok meg a' tyám fiaja aláírásaitokkal, hogy ti is akarjátok.

A' mi a' Berlinbe küldendő ifjakat illeti. Abban is kettős sérelmünk van. Első az, hogy nekünk is protestans is-

kolákban akarnak képezni tanítókat. A' másik meg az, hogy a' protestans és görög ifjakat is a' mi pénzünkön akarják taníttatni. Ez ellen isa' főnnebb ki-jellett alkotmányosan szabad uion lép-jünk föl.

Ezeket akartam a' vörösberényi polgárok fölhevására mondani. Elvárom nyilatkozatukat, ha megelegetsznek-e vagy még valaminek bővebb kifejtését kívánják

Azon reményel zárom soraimat, hogy a' nép az általam ajált, minden alkotmányos szabad országban használhatni szokott eszközök által, miktől bennünket mig szabad polgárai leszünk a' szabad magyar hazának, senki elnem tilthat, elejét fogja venni a' közös is-láknak, azon számtalan roszaknak, mellyeket azok okoznának. Reméllem nem sokára arról fogok értesíttetni, hogy ez vagy amaz katolikus közön-ség már folyamodott főpásztorához iskolai gyűlés megtartásáért.

S z a b ó I m r e.

Egyszerű ajándok.

Szegény vagyok uram,
Édes Istenem;
Nagy ajándékokat
Nem adhat kezem.

De, a' mim van, adok;
És ez: egy virág,
Mit iker-bimbóval
Tartogat az ág.

Az ág: önmön szívem,
A' virág: hitem
Remény és szeretet
A' bimbók ezen.

L a k a t o s P á l.

Vidéki közlemények.

(Nógrádból.) Alig lehet ájtatos megindulás nélkül megírni azt mi Minden szentek napján Nógrád vármegyének Ludány nevű helységében történt. Csak halljátok átyámfiain.

Rendelet jött, hogy a' nógrádi nemzetörök közül, kik önként akarnak, induljanak ama rablók ellen, kik Trencsin vármegyébe betörték. Ludánynak nemzetőrei legottan föllelkesedvén eltökélék magokban, hogy ők mindnyájan mennek a' haza védelmére.

Midőn már el valának készülve az elindulásra, elméne néhány közülök a' plebánushoz ki épen akkor a' távozó nemzetörök családi viszonyainak elintézésével vala elfoglalva mondván: Mi csalára távozunk rokonainktól áldjon meg minket plebános úr, reánk kérvén Isten oltalmát, hogy minket ismét szerencsésen haza vezéreljen.

A' plebános azonnal a' templomba ment velök. A' nemzetörök körül állák az oltárt. A' plebános mindenekelőtt egy lelkesítő beszédet intézett hozzájuk, serkenté őket hazafiúságra és az Istenbe helyezendő bizodalomra, ki az övéit soha el nem hagyja, és mig a' legnagyobb veszedelemben is megvédi azután imádkozott velök kérvén az ég urának áldását a' hazáért harczolni készült hiveire és kezébe vévén a' szentséget áldást adott a' leborult nemzetörökre körülbelül ekképen: „Annak áldása, kinek jelenlétét itt hisszük szálljon rátok, erősítse karjaitokat, oltalmazzon meg titeket minden veszélytől, és vezéreljen szerencsésen vissza kedves tieiteknek karjaiba mellyektől most nehéz, de a' hazáért harczólni lángoló kebellel szakadtok.“ A' jelenlévő nemzetörök és a' sok nép mind elérzékenyülve könyözött.

Igen megható, és minden keblet megrázó volt az, midőn az oltár zsámolyairól lelépő plebánosnak a nemzetőrök egyenkint megesokolák kezeit kérvén őt: hogy legyen ő, míg oda lesznek, feleségeinek és gyermekeiknek atyja és ne felejtkezék el imádságaiban rólok is. — A' plebanuszemeiben könnyek csillogtak.

Ime milly szép ez! Így van ez jól. Isteni félelemmel kell összekapcsolni a' hazafiuságot. Akkor el nem maradhat a' győzelem, mert ki lehet ellenünk, ha Isten harcol mellettünk! A' ludányi nemzetőrök példáját kövesse minden nemzetőr. Istennel készüljön a' csatára és az Isten oltalmazni is fogja őket és hazánkat. —

De nem így eselekedtek ám néhány más falubeli nemzetőrök. Ablakok bedobálásával, az utban elkövetett garázdaságokkal mentek a' csatamezőre. És ez csak ugyan nem szép, sőt így a' nemzetőr éppen rendeltetése ellen eselekszik, mert a' nemzetőr azért van hogy a' rendet béket személyes vagyon bátorságot főtartsa. Már pedig az olyan garázdálkodók nem hogy főtartanak, hanem inkább rontják a' rendet, zavarják a' békét és megtámadják a' tulajdont. — Hanem bizony nem is fog elmaradni a' büntetés mert bizony már ő kelméket elvitték a' börtönbe, — szégyen, gyalázat.

Egy katolikus hazafi.

Egyházi ügyek.

Szinte panaszkodni akartunk már, hogy a' városokban lakó katolikusok hitők, és egyházuk iránt igen elhidegultek; s vallási tekintetben olly formán látszanak érzeni magukat, mint érzik a' polgárok, midőn azt hallják,

hogy valahol az Óperencziás tenger tulsó partján a' muszkák, és burkusok egymás ellen harcolnak. A' derék, buzgó kardszagiakat kivéve még csak egy árva szózat sem emelkedett eddig a' városok köréből hitünk, és egyházunk ügyében. Vagy talán a' városban mindezekre nincs is szükség? Talán azt gondolják a' városi katolikusok hogy a' vallás csak a' falusi népnek való! Bizony boldogok azon falusiak, kik Istenben hisznek, és őt imádják.

— Azonban nem panaszkodom, a' pesti német ajku katolikus polgárok is átlátták már, hogy nem úgy mennek a' dolgok egyházunkra nézve, mint az igazság, és közös szabadság szent elveinél fogva menni kellene, azért aláírást kezdtek, s már 74 aláírták (hozzájok esatlakozott eddig két protestans is) és épen úgy, mint a' mi istenfélő falusi népünk a' katolikus néplapban ők is tiltakoznak a' „katholischer Christ“ nevű német ujságban hitünk, egyházunk, iskoláink, alapítványaink megtámadásai ellen. Vegyék ezt örvendetes tudomásul olvasóink. Bár a' magyar ajku városi katolikusok is követnék ezen szép példát.

Mi újság a' nagy világban?

Az országgyűlés a' közmunkákra nézve azt határozta, hogy azok a' közvelgő 1849-iki év januar 1-től úgy a' mint eddig végeztettek, megszűnnek. Az országos utakat és építéseket az ország csináltatja a' maga költségén, úgy a' vármegye és községek is hasonlóképen a' magokéit. Ezen költségek fődözésére minden ember adózik. Ed-dig a' közmunka csak az adózó szegény nép vállait nyomta, ezután igazságos arányban viseli azt minden ember. —

Annak, a' ki ezen adóját kézmunkával kívánja leszolgálni, az megengedett; 's a' mit így munkája által leszolgál, adókönyvébe beíratik.

Rendkívüli esetekben, millyenek az árvíz, tüzi veszedelem; ellenség ellen védelemeszközök készítése, katonák szállítása, tartozik minden ember személyes, és fuvaros erejét is általadni az ország rendelkezése alá.

Kempelen Gyula a' honvédtüzéreknel közvitéz, kinek a' Simonich elleni csatában egyik lába ellövetett, hadnagygyá neveztetett ki, 's hadnagyhoz illő nyugalmasztatása biztosittatik.

A' só miatt Fejérvárott, hihetileg másutt is nyugtalanság volt. Az a' hir terjedt el, hogy kevés az országban a' só, 's így az ára majd föllebb rug. lehet, hogy némely apró nyerekedő sóárulók talán kezdték is drágábban adni. Ezen hírek miatt nincs okunk aggódni. A' pesti kapitányi hivatal hitelesen kijelenti, hogy elég bőségben a' só. Épen azért árát csak egy fillérrel sem szabad föllebb emelni. Ha pedig valakinek drágábbért akarnának sót adni, ezt azonnal följelentse büntetés végett. Ezt jól megjegyezzék olvasóink.

Külföld.

Bajorországban létező Würzburgi püspökségben nem régiben egy igen szép ünnepély tartatott. Isten kegyelméből már tizenegyszáz esztendeje annak, hogy e' püspökséget szent Bonifáczius alapította, tudniillik midőn 741-et irtak. Akkor egy magos hegyen épült várban, mellyet Szalezburg-

nak neveznek, egy kis kápolna volt, hol az első püspök fölszenteltetett. Ennyi száz esztendőök óta elpusztult a' vár kápolnástól együtt úgy, hogy most már csak régi omladékok látszattak. Jó keresztény katolikus ember szent áhitattal emlékezik vissza hitének hőlesőjére. Azért 1841 az említett kiskápolna helyére emlékezet okáért megkezdtek építeni egy új kápolnát melly templomnak is beillik. Igen nagy pompával ment akkorában végre az alapkövetétele. Maga a' bajor király Lajos, ezüst kalapácsal igazította le az alap-vagy is fundamentum követ négy püspök és igen sok gróf és más nagy uraságok és buzgónép jelenlétében. Hétesztendeig készült az igen szép és drága templomocska, míg végre ez idén csak ugyan be is végeztetett. Az egész környék igen örül a' magos hegy csuesán álló templomnak mellynek tornyárol egy gazdagon meg-aranyozott nagy kereszt a' hegy alján fekvő 22 helységre lecsillog. Ez idén October 8-án összejött a' 22 helységek előjárósága és népe és a' megyés püspök urral együtt fölmentek a' hegyre, hol sz. mise és egyházi beszéd tartatott, és az új templomocska fölszenteltetett. Azután pedig szint olly renddel visszatért a' menet. Azt mondák a' 22 helységnek jó katolikus népei hogy valahányszor meg kísértetnek illy zavaros időkben hitök miatt, mindannyiszor föl fognak nézni a' csillogó aranykeresztre és onnan erősséget és állhatatosságot nyernek. Nemde jól gondolkoznak bajorországi katolikus atyánkfiai? Isten áldja meg őket.

Megjelenik a' lap hetenkint egyszer, esőtörtökön, egy iven. Előfizetési díj félvére Budapesten kihordással 1 for. Vidékre postán, borítékban 1 for. 20 kr. p.p. Egyes számnak ára 3 ezüst kr.

Előfizetést Pesten Eggenberger könyvtáros is elfogad, kinél egyes számok is kaphatók.
Kiadja „a' jó és olcsó könyvkiadó társulat.”

Felelős szerkesztő: Szabó Imre.

Nyomatik Muller Adolfnál, Ferencziek terén 411 sz.

BUDAPE

folyta
postá
rende
tünk

néhá
„elm
egés
egy
unok
getn
rége
szép
irtál
gya

lava
köz
szin
zatj
més
han
él.
bad